

(สำเนา)

สภากายภาพบำบัด

ภายในสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๒ อาคารรวมหน่วยงานราชการ B
“ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐”
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทร. ๐๒-๑๔๑-๔๒๘๑ โทรสาร. ๐๒-๑๔๓-๙๗๕๓
www.pt.or.th

Physical Therapy Council

The Government Complex Commemorating His Majesty
the King's ๘๐th Birthday Anniversary ๕th December,
B.E.๒๕๕๐ (๒๐๐๗) Building B, ๒nd floor, ๑๒๐ Moo ๓
Chaengwattana Road, Lak Si District, Bangkok ๑๐๒๑๐
Thailand
Tel. ๖๖๒-๑๔๑-๔๒๘๑ Fax. ๖๖๒-๑๔๓-๙๗๕๓
www.pt.or.th

ที่ สกภ.๒๐๔/๒๕๕๔

๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขี้แจงข้อเท็จจริงกรณีข้อความในเอกสารประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารประชาสัมพันธ์เรื่อง “รู้లేห์ หันเหลี่ยมโฆษณาเกินจริง” ของสำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา
๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดเครื่องมือกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๙
ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ.๒๕๔๗

ด้วยสภากายภาพบำบัดได้รับเรื่องร้องเรียนจากสมาชิกสภากายภาพบำบัด กรณีสำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ เรื่อง “รู้లేห์ หันเหลี่ยม
โฆษณาเกินจริง” เพื่อโฆษณาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทางการแพทย์บางชนิดให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ซึ่งเอกสารดังกล่าวมีเนื้อหาตอนหนึ่งระบุว่า “*เครื่องมือ
กายภาพบำบัด คลายเมื่อย ไม่คลายโรค*” พร้อมแสดงรูปภาพเตียงนวดอินฟาเรดและเก้าอี้ไฟฟ้าสถิต ตลอดจน
มีข้อความอธิบายประกอบว่า “*เครื่องมือกายภาพบำบัด มีคุณสมบัติเพียงชั่วคราวในการกระตุ้นการไหลเวียน
โลหิต ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อได้บ้างเท่านั้น*” นั้น

สภากายภาพบำบัด ได้พิจารณาเอกสารดังกล่าวแล้วเห็นว่า เอกสารประชาสัมพันธ์ดังกล่าว
มีข้อเท็จจริงบางประการที่ไม่ถูกต้องและคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่
ประชาชนโดยทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือกายภาพบำบัดได้ กล่าวคือ

๑. กรณีเตียงนวดอินฟาเรดและเก้าอี้ไฟฟ้าสถิต แม้ว่า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
(ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๓๙ เรื่อง เครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อกายภาพบำบัด ซึ่งออกตามความใน
พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้เครื่องมือทั้งสอง
ประเภทดังกล่าวเป็น “*เครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อกายภาพบำบัด*” แต่อย่างไรก็ตาม เครื่องมือทั้งสอง
ประเภทดังกล่าว ก็มีใช้ “*เครื่องมือกายภาพบำบัด*” ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดเครื่องมือ
กายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โฆษณาประชาสัมพันธ์ในเอกสารดังกล่าว
ข้อความว่า “*เครื่องมือกายภาพบำบัด มีคุณสมบัติเพียงชั่วคราวในการกระตุ้นการไหลเวียนโลหิต ผ่อนคลาย
กล้ามเนื้อ และบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อได้บ้างเท่านั้น*” สภากายภาพบำบัด เห็นว่า การใช้ข้อความโฆษณา

/ประชาสัมพันธ์...

ประชาสัมพันธ์ดังกล่าว อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ประชาชนโดยทั่วไปเกี่ยวกับ “เครื่องมือ
กายภาพบำบัด” ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดเครื่องมือกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมี
จำนวนทั้งสิ้น ๑๗ ประเภทว่า มีคุณสมบัติเพียงชั่วคราวในการกระตุ้นการไหลเวียนโลหิต ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ
และบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อได้บ้างเท่านั้น ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วเครื่องมือกายภาพบำบัดแต่ละประเภท
ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดเครื่องมือกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๙ มีคุณสมบัติ ข้อบ่งชี้
ข้อห้ามและประสิทธิภาพในการบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน ดังนั้น การใช้เครื่องมือกายภาพบำบัด
ดังกล่าวตามหลักวิชาการที่ถูกต้องและเหมาะสม ย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผลและความปลอดภัยในการ
บำบัดรักษาภาวะของโรคแก่ผู้ป่วยหรือผู้รับการบำบัด และผู้ใช้เครื่องมือกายภาพบำบัดควรจะต้องเป็น
ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดเท่านั้น

สภากายภาพบำบัด จึงขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาดำเนินการแก้ไขข้อความในเอกสาร
ประชาสัมพันธ์ดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มณฑล วงศ์ศิริวรรัตน์

(ผศ.ดร.ภก.มณฑล วงศ์ศิริวรรัตน์)

นายกสภากายภาพบำบัด

สภากายภาพบำบัด

โทร. ๐-๒๑๔๑-๔๒๘๑

โทรสาร. ๐-๒๑๔๓-๙๗๕๓

กาแฟ
 ช่วยลดความอ้วน
 ทำให้ผิวสวยใส
ได้จริงหรือ?

อย่าหลงเชื่อ!
 หากพบโฆษณาลักษณะนี้

- กาแฟเพื่อสุขภาพ และควบคุมน้ำหนัก
- กาแฟผสมคอลลาเจน กระชับสัดส่วน ผิวใส ผอมสวย

คุณอาจเคยพบโฆษณา กาแฟผสมสารสกัด อาทิ ถั่วขาว ไฟเบอร์ คอลลาเจน แอลคาร์นิทีน ฯลฯ ที่หยิบยกสรรพคุณ ควบคุมน้ำหนัก ลดความอ้วน เพื่อหุ่นเพรียว เพิ่มความงาม ช่วยผิวขาวใส

ข้อเท็จจริง
 สารสกัดต่างๆ ที่โฆษณาเหล่านั้นเป็นส่วนผสม เพียงเล็กน้อยที่อยู่ในกาแฟ และไม่มีข้อมูลทางวิชาการหรือ การศึกษาวิจัยที่น่าเชื่อถือยืนยันว่า ส่วนผสมต่างๆ เหล่านี้ มุ่งว่าจะเป็นไฟเบอร์ หรือคอลลาเจน จะทำให้ผู้บริโภคน้ำหนัก ลดลง มีผิวสวย หรือเพิ่มความงามแต่อย่างใด

หากพบโฆษณากาแฟ หรืออาหารอื่นๆ ในลักษณะบ่าบัด/รักษาโรค/ บำรุงผิวพรรณ ให้ตั้งข้อสังเกตไว้เลยว่า พบการโฆษณาอวดอ้างเกินจริง

กลเม็ด
ต้าน
โฆษณา จ๊ว

1. อย่าหุบเอา หลงเชื่อโฆษณา ต่อไปนี้
 - อ้าง อย.รับรอง / อ้างผลวิจัย / ใช้คำสวยหรู เช่น "มหัศจรรย์" "เห็นผลทันใจ" "รักษาโรคได้ 108" "รักษา เกล็ด มะเร็ง เบาหวาน ..."
 - นำบุคคลและผู้ป่วยมาอวดว่าใช้แล้วเห็นผล ให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์เป็นผู้จำหน่าย หรือเป็นพิธีกรขา บริษัท บรรยายอวดอ้างสรรพคุณ
2. พบโฆษณาสรรพคุณอวดอ้าง มา เครื่องมือแพทย์ อย่าหลงเชื่อ ถ้าไม่พบ "เลขอนุญาติโฆษณา"
3. ลักษณะเลขอนุญาติโฆษณา อาหาร จะใช้อักษรย่อ คือ "ธอ." ยาใช้ "ธย." เครื่องมือแพทย์ ใช้ "ดพ." ตามด้วย เลขที่อนุญาติ / ปี พ.ศ. ที่ได้รับอนุญาติ เช่น ธอ. 99/2554 เป็นต้น
4. ควรหลีกเลี่ยงหรือไม่ใช้ เครื่องมือแพทย์กับข้อมูล บนฉลากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาติไม่ตรงกัน
5. พบข้อมูลดูดีเกินไป ควรยับยั้งชั่งใจ และตรวจสอบข้อมูล อย. ได้ที่ www.fda.moph.go.th และ www.oryor.com หรือ ค้นหาคำตอบ / ร้องเรียน ได้ที่ สายด่วน อย.1556

Fda thai FDA thai

มูลนิธิ... กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค
 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
 โทร. 0 2690 7109 โทรสาร 0 2591 8472

รู้ล่ห้

โครงการรณรงค์
 "อย่าหลงเชื่อง่าย"

ทันเหลี่ยม

โฆษณาเกินจริง

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
 Food and Drug Administration

รู้ล่ห้

โครงการรณรงค์
 "อย่าหลงเชื่อง่าย"

ทันเหลี่ยม

โฆษณาเกินจริง

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
 Food and Drug Administration

เครื่องมือกายภาพบำบัด
คลายเมื่อย ไม่คลายโรค

อย่าหลงเชื่อ! หากพบโฆษณาลักษณะนี้
เพียงขนาดอินฟาเรด

- บรรเทาและรักษาโรคต่างๆ
- เสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค
- ในร่างกายมนุษย์ โดยขจัดเซลล์เก่า และสร้างเซลล์ใหม่ขึ้นมาทดแทน
- ขจัดของเสีย ทำลายแบคทีเรีย

เก้าอี้ไฟฟ้าสถิต

- บรรเทาและรักษาโรคต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคอัมพฤกษ์-อัมพาต เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ฯลฯ

ข้อเท็จจริง เครื่องมือกายภาพบำบัด มีคุณสมบัติเพียงชั่วคราว ในการกระตุ้นการไหลเวียนโลหิต ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อได้บ้างเท่านั้น

เครื่องมือกายภาพบำบัด ไม่ใช่อุปกรณ์วิเศษ ก่อนซื้อหรือใช้ ควรสังเกตดังนี้

- อย่าหลงเชื่อคำโฆษณาจากผู้ขายเพียงอย่างเดียว ควรอ่านข้อมูลบนฉลากผลิตภัณฑ์หรือเอกสารกำกับเครื่องมือแพทย์เปรียบเทียบกับ
- สังเกต "เลขที่แจ้งรายละเอียดเครื่องมือแพทย์" บนฉลาก
- ถ้าไม่พบเลขที่ใบอนุญาตโฆษณาเครื่องมือแพทย์ เช่น พท. 99/2554 อย่าหลงเชื่อ!
- อ่านคำเตือน ข้อควรระวัง และข้อห้ามใช้ให้แน่ใจก่อนซื้อหรือใช้

อย่า
ตกปี

อย่าหลง
 • เร่เข้ามา
 • ผิวขาวซี
 เหมือนส

ข้อเท็จจริง
 ไปกว่าสิม
 อย่างถาวร
 การใช้เครื่
 เมื่อใช้ในระ
 เพราะผิวบา
 รักษาไม่หาย

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดเครื่องมือกายภาพบำบัด

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสภากายภาพบำบัดออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กำหนดเครื่องมือดังต่อไปนี้เป็นเครื่องมือกายภาพบำบัด

๑.๑ เครื่องกำเนิดความร้อนลึกด้วยคลื่นสั้น (Shortwave diathermy machine)

๑.๒ เครื่องกำเนิดความร้อนลึกด้วยคลื่นไมโคร (Microwave diathermy machine)

๑.๓ เครื่องผลิตคลื่นเหนือเสียงเพื่อรักษา (Ultrasonic therapy machine)

๑.๔ เครื่องกระตุ้นกระแสไฟฟ้า (Electrical stimulator)

(๑) เครื่องผลิตกระแสไฟตรงเพื่อรักษา (Galvanic current therapy unit)

(๒) เครื่องผลิตกระแสไซน์ซออยด์เพื่อรักษา (Sinusoidal current therapy unit)

(๓) เครื่องผลิตกระแสฟาราเดคเพื่อรักษา (Faradic current therapy unit)

(๔) เครื่องผลิตกระแสไดโอดไดนามิกเพื่อรักษา (Diadynamic current therapy unit)

(๕) เครื่องผลิตกระแสกระตุ้นประสาทผ่านผิวหนัง (Transcutaneous nerve electrical stimulation หรือ TENS unit)

(๖) เครื่องผลิตกระแสอินเตอร์เฟอเรนซ์เพื่อรักษา (Interference therapy unit)

(๗) เครื่องผลิตกระแสไฟตรงศักดาสูง (High Voltage Galvanic therapy unit)

(๘) เครื่องผลิตกระแสไฟตรงเป็นช่วง ๆ (Interrupted direct current) หรือ IDC therapy unit

(๙) เครื่องผลิตกระแสแบบรัสเซีย (Russian current unit)

๑.๕ เครื่องป้อนกลับทางชีวภาพ (Biofeedback unit)

๑.๖ โคมไฟรังสีอัลตราไวโอเล็ต (Ultraviolet lamp) เฉพาะที่ใช้โดยตรงต่อร่างกายมนุษย์

- ๑.๗ ถังน้ำวนและอ่างน้ำวนสำหรับลำตัว (Whirlpool and Hubbard Tank)
 - ๑.๘ ถังแช่พาราฟิน (Paraffin wax bath unit)
 - ๑.๙ เครื่องแช่แผ่นเก็บความร้อน (Hydrocollator unit)
 - ๑.๑๐ เครื่องเป่าอากาศร้อนชื้น (Moist air heat therapy unit)
 - ๑.๑๑ เครื่องบำบัดแบบอณูไหล (Fluido therapy unit)
 - ๑.๑๒ เครื่องควบคุมแรงกดดันความเย็นเพื่อการรักษา (Cryo controller pressure therapy unit)
 - ๑.๑๓ เครื่องกดบีบสำหรับภาวะทางหลอดเลือด (Compressor unit for vascular condition)
 - ๑.๑๔ เครื่องผลิตแสงเลเซอร์กำลังต่ำ (Low power laser unit)
 - ๑.๑๕ เครื่องกระตุ้นแบบสนามแม่เหล็ก (Magnetic stimulator)
 - ๑.๑๖ เครื่องดึงกระดูกสันหลังไฟฟ้า (Electric traction machine)
 - ๑.๑๗ เียงหมุนตั้งให้ตรง (Tilt table)
- ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พินิจ จารุสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข